

V Bruseli 12. decembra 2017
(OR. en)

15587/17

COVEME 9

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	12. decembra 2017
Komu:	Delegácie

Č. predch. dok.:	15183/17 COVEME 8
Č. dok. Kom.:	14408/17 + ADD 1, 14412/17 + ADD 1

Predmet:	Závery Rady o mechanizme spolupráce a overovania
----------	--

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o mechanizme spolupráce a overovania, ktoré prijala Rada (všeobecné záležitosti) 12. decembra 2017.

Závery Rady o mechanizme spolupráce a overovania

1. Rada opätovne potvrdzuje svoje predchádzajúce závery a víta správy Komisie o pokroku, ktorý sa dosiahol v Bulharsku a Rumunsku v rámci mechanizmu spolupráce a overovania. Rada v tejto súvislosti oceňuje to, že Bulharsko a Rumunsko pokračujú v rámci tohto mechanizmu v dobrej spolupráci s Komisiou, ako aj s ostatnými členskými štátmi. Rada vyjadruje Komisii uznanie za vykonanú prácu a použitú metodiku a v plnej miere sa stotožňuje s objektívnou a vyváženou analýzou pokroku, ktorý sa dosiahol v súvislosti s odporúčaniami.
2. Rada opätovne zdôrazňuje svoju oddanosť hodnotám a zásadám EÚ vrátane zásady právneho štátu a nezávislosti súdnictva. V tomto kontexte pripomína, že je potrebné zaistiť nezvratnosť dosiahnutého pokroku, aby sa uspokojivo splnili príslušné referenčné kritériá a konečné ciele mechanizmu, pričom sa zabezpečí, aby všetci občania mohli v plnom rozsahu využívať príležitosti, ktoré ponúka členstvo v Únii. Najdôležitejšími naďalej zostávajú dosahovanie presvedčivých výsledkov a potreba širokej, trvalej a jednoznačnej politickej podpory reformám a účinnému vykonávaniu hlavných odporúčaní.
3. Rada naďalej nabáda Bulharsko a Rumunsko, aby splnili hlavné odporúčania uvedené v správach Komisie, čo by viedlo k predbežnému uzavretiu jednotlivých referenčných kritérií, s výnimkou situácie, keď by vznikli pochybnosti o vývoji v týchto krajinách alebo by ich vývoj jasne smeroval k zvráteniu pokroku. Rada pripomína, že rýchlosť tohto procesu bude závisieť výlučne od pokroku, ktorý Bulharsko a Rumunsko dosiahnu, a konštatuje, že ak by v blízkej budúcnosti došlo k nezvratnému a udržateľnému splneniu všetkých referenčných kritérií, mohol by sa mechanizmus v nadväznosti na to uzavrieť.

4. Rada víta významné pozitívne kroky, ktoré za sledované obdobie dosiahli bulharské orgány, a očividné odhodlanie vlády vrátiť reformnému procesu dynamiku. Stále zostáva veľa nedoriešeného a je absolútne nevyhnutné, aby sa celkový proces teraz ešte zrýchlil. Rada vychádzajúc z nedávno dosiahnutého pokroku nabáda Bulharsko, aby si zachovalo aktuálnu dynamiku a v plnom rozsahu realizovalo všetky odporúčania Komisie. V tomto kontexte Rada zdôrazňuje, že pre úspešnú realizáciu nezvratných a dôveryhodných reforiem má rozhodujúci význam prostredie vzájomnej dôvery a úzkej a konštruktívnej spolupráce medzi inštitúciami, ako aj inkluzívny legislatívny proces opierajúci sa o zásady lepšej právnej regulácie.
5. Rada víta nedávne zvolenie novej Najvyššej súdnej rady a očakáva, že táto rada preukáže svoju nezávislosť a bezúhonnosť prijímaním nestranných a odborných rozhodnutí v kľúčových oblastiach, predovšetkým pokiaľ ide o transparentné a na schopnostiach založené vymenovania na vysoké súdne posty. Nerovnomerné rozdelenie pracovného zaťaženia medzi súdmi zostáva naďalej veľkým problémom a Najvyššia súdna rada sa ním bude musieť zaoberať. Rada zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité stále pokračovať v reforme súdnictva tak, aby sa ďalej zvyšovala odbornosť, zodpovednosť a efektívnosť v súlade s odporúčaniami Komisie a Benátskej komisie. Rada v tejto súvislosti konštatuje, že okrem iného aj návrhy významných zmien trestného práva by sa mali realizovať transparentným spôsobom, vo verejnej diskusii a v konzultácii s občianskou spoločnosťou. Tieto kroky sú mimoriadne dôležité pre zaistenie udržateľnosti a nezvratnosti reforiem.
6. Kľúčovou prioritou zostáva pre Bulharsko boj proti korupcii, najmä na vysokých postoch, ktorý je nutné preukázať presvedčivými výsledkami. Rada očakáva, že sa čím skôr prijme nový právny rámec na boj proti korupcii vrátane zriadenia účinného protikorupčného orgánu. Rada konštatuje, že s cieľom dosiahnuť všeobecnú dôveru širokej verejnosti aj verejných činiteľov, musí sa vymenovanie vedenia nového protikorupčného orgánu uskutočniť otvoreným a transparentným spôsobom. Vymenované osoby budú musieť preukázať nezávislosť, bezúhonnosť a odbornosť, ktoré sú potrebné na to, aby mohli požívať dôveru verejnosti a dosahovať skutočné výsledky. Rada víta aj nedávne prijatie viacerých zmien zákona o verejnej správe, predovšetkým tých, ktoré majú za cieľ posilniť úlohu vnútorných inšpektorátov, a vyzýva na rýchlu realizáciu konkrétnych organizačných zmien.

7. Bulharsko ešte stále nemá výsledky, pokiaľ ide o právoplatné odsudzujúce rozsudky súdu v oblasti boja proti korupcii a o ich vykonanie, a to aj v súvislosti s prípadmi korupcie na vysokých postoch. Bulharsko tiež musí zaviesť účinný mechanizmus podávania verejných správ o pokroku (vyšetrovania, obžaloby, odsúdenia a vykonanie rozsudkov) v prípadoch, ktoré sa týkajú vysokých postov vo verejnej správe. Potrebné sú aj ďalšie opatrenia na posilnenie prevencie a boja proti korupcii na miestnej úrovni, okrem iného v oblasti verejného obstarávania. Pokiaľ ide o boj proti organizovanej trestnej činnosti, Bulharsko by malo zabezpečiť, aby sa nedávne organizačné a legislatívne zmeny, a to predovšetkým presun právomoci vo veciach korupcie zahŕňajúcich vysokopostavených úradníkov na Špecializovaný súd pre organizovanú trestnú činnosť, viedli k posilneniu a upevneniu súvisle dosahovaných výsledkov. Rada zdôrazňuje, že budúce zmeny právneho rámca by mali viesť ku konsolidácii pokroku, ktorý sa v tejto oblasti už dosiahol, a k zvýšeniu schopnosti inštitúcií pokračovať v súčasnom pozitívnom trende.
8. Rada uvítala viacero pozitívnych krokov, ktoré počas sledovaného obdobia vykonalo Rumunsko, ako je napríklad uvedenie systému PREVENT do prevádzky a plné sfunkčnenie Národnej agentúry pre správu zaisteného majetku (ANABI). Svoju úlohu obhajovať nezávislosť a dobré meno súdov plní aj Vyššia súdna rada. V správe Komisie sa však poukazuje aj na viacero dôvodov na znepokojenie, pokiaľ ide o nezvratnosť a udržateľnosť reforiem. Tieto znepokojujúce skutočnosti je potrebné rozhodným, spoľahlivým a dôveryhodným spôsobom riešiť, aby sa vytvorili predpoklady pre úspešné uzavretie mechanizmu v blízkej budúcnosti.
9. Rada naďalej nabáda Rumunsko, aby obnovilo dynamiku reforiem, hlavne v súvislosti s nezávislosťou súdnictva, bojom proti korupcii na všetkých úrovniach a ďalšími záležitosťami týkajúcimi sa bezúhonnosti, na ktoré sa v správe poukazuje. Rada v tejto súvislosti opätovne zdôrazňuje dôležitosť jednoznačného, trvalého a všeobecného politického a inštitucionálneho záväzku splniť ciele stanovené v rámci tohto mechanizmu. Kľúčom k zaisteniu udržateľného pokroku stále zostáva politický konsenzus v otázke dodržiavania nezávislosti súdnictva. Rada berie do úvahy nedávne udalosti, ako aj veľký pokrok dosiahnutý v priebehu rokov a vyzýva Rumunsko, aby zameralo svoje úsilie na ďalšiu konsolidáciu tohto pokroku, neurobilo žiadny krok späť a aby dôsledne riešilo problematické záležitosti a všetky odporúčania uvedené v správe Komisie.

10. Na ďalšie zaistenie nezávislosti súdov Rumunsko po konzultácii s Benátskou komisiou musí zaviesť robustný, nezávislý a na schopnostiach založený systém vymenúvania prokurátorov, ktorý bude poskytovať dostatočné záruky proti spolitizovaniu. Rada tiež zdôrazňuje, že je dôležité účinne vykonávať v praxi novoprijatý kódex správania poslancov a ministrov. Mali by sa dokončiť reformy súdnictva, najmä pokiaľ ide o občiansky a trestný zákonník, a to so zreteľom na potrebu predvídateľnosti, plnej transparentnosti a inkluzívnych konzultácií, ako sa to uvádza v správe Komisie. Súdne rozhodnutia vrátane rozhodnutí, ktoré potvrdzujú rozhodnutia vo veci bezúhonnosti, by mali bezodkladne uplatňovať a vykonávať všetky inštitúcie a orgány. Je potrebné posilniť a upevniť právny rámec pre záležitosti bezúhonnosti s cieľom zabezpečiť udržateľnosť.

Rumunsko musí pokračovať v úsilí o predchádzanie korupcii a boj proti nej a toto úsilie musí zintenzívniť. Najvyššou prioritou by malo zostať riešenie korupcie účinným a odrádzajúcim spôsobom na všetkých úrovniach a vo všetkých inštitúciách. Malo by sa zabezpečiť, aby Národné riaditeľstvo pre boj proti korupcii (DNA) a Najvyšší kasačný a odvolací súd (HCCJ) naďalej dosahovali významné výsledky. Dôležitou prioritou je prijatie objektívnych kritérií, ktorými by sa riadilo rozhodovanie o zbavení imunity poslancov parlamentu alebo ministrov a ktorými by sa takéto zbavenie imunity odôvodňovalo. Zároveň treba zvýšiť úsilie o celkové predchádzanie korupcii, čo by malo byť najvyššou prioritou a základnou povinnosťou verejnej správy na všetkých úrovniach. V kontexte vykonávania novej stratégie boja proti korupcii (NAS) je teraz na rumunských orgánoch na všetkých úrovniach, aby ukázali silnú a viditeľnú politickú podporu predchádzaniu korupcii. Na plnú podporu vykonávania protikorupčnej stratégie by sa mali prijať ďalšie nevyhnutné opatrenia.

11. Rada opakuje, že mechanizmus spolupráce a overovania zostáva kľúčovým pre dosiahnutie pokroku. Je naďalej vhodným nástrojom na pomoc Bulharsku a Rumunsku pri ich reformnom úsilí zameranom na dosiahnutie konkrétnych a trvalých výsledkov, ktoré sa požadujú na účely splnenia cieľov mechanizmu. Rada pripomína, že je neustále pripravená podporiť úsilie Bulharska a Rumunska v tomto smere prostredníctvom pomoci EÚ a bilaterálnej pomoci. Mechanizmus sa bude uplatňovať, kým sa nedosiahnu výsledky očakávané od oboch členských štátov v tomto rámci, pričom Rada bude tento proces podporovať. Rada dovedy vyzýva Komisiu, aby pokračovala v podávaní správ, a so záujmom očakáva jej ďalšie správy o Bulharsku a Rumunsku, ktoré sa majú vypracovať do konca roku 2018. Rada víta úmysel Komisie naďalej pozorne monitorovať situáciu v Bulharsku a Rumunsku a Radu pravidelne informovať.
-